

1976. évi 4. törvényerejű rendelet

a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában Moszkvában 1963. október 22-én aláírt Egyezmény és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank Alapszabályának módosításáról szóló, Moszkvában, 1970. december 18-án aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről¹

Hatályos: 1991. 01. 01. –

(A Jegyzőkönyv 1973. június 26-án lépett véglegesen hatályba.)

1. § A Népköztársaság Elnöki Tanácsa² a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában Moszkvában, 1963. október 22-én aláírt Egyezmény és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank Alapszabályának módosításáról szóló, Moszkvában, 1970. december 18-án aláírt Jegyzőkönyvet e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az 1. §-ban említett Jegyzőkönyv hivatalos magyar fordítása a következő:

„JEGYZŐKÖNYV a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában kötött Egyezmény és a Bank Alapszabálya módosításáról

A Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányai

a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank tevékenységének megjavítása és további kibővítése céljából
a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában 1963. október 22-én kötött Egyezmény XV. cikkének, és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Banknak az 1963. október 22-i Egyezmény elválaszthatatlan részét képező Alapszabálya 44. cikkének megfelelően,
megállapodtak az alábbiakban:

I.

A transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában kötött Egyezményen az alábbi módosításokat eszközlik:

1. Az I. cikkben:

A harmadik bekezdésből ki kell hagyni: „a többi Szerződő Féllel lebonyolódó elszámolás céljára” szavakat.

A negyedik bekezdést az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A kereskedelmi megállapodások megkötése során a Bank minden tagországa biztosítani fogja a Bank összes többi tagországaival szemben a transzferábilis rubelben jelentkező bevételek és kiadások globális egyensúlyát egy naptári évben, vagy más, a Bank tagországai által egyeztetett időszakon belül. Ennek kapcsán figyelemmel kell lenni az esetleges transzferábilis rubel tartalékok képzésére vagy felhasználására, valamint a hitelműveletekre is.”

2. A II. cikkben:

A második bekezdést az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A Bank alapító tagjai a Szerződő Felek.”

A d) pont első bekezdését az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „d) aranynak, szabadon konvertálható és más devizáknak a Bank tagországoitól és más országoktól való gyűjtése, továbbá más műveletek végzése arannyal, szabadon konvertálható és más devizákkal.”

A d) pont második bekezdését az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A Bank Tanácsa tanulmányozza, hogy a Bank végezhet-e olyan műveleteket, amelyek tárgya a transzferábilis rubelnek aranyra és szabadon konvertálható devizára történő átváltása.”

Az utolsó előtti bekezdést az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A felsorolt műveleteken kívül a Bank az érdekelt országok megbízása alapján foglalkozhat a *működő közös* iparvállalatok és más létesítmények üzemeltetésének ezen országok által rendelkezésére bocsátott források terhére történő finanszírozásával és hitelezésével.”

3. A III. cikkben:

Az első bekezdés első mondata után az alábbi szöveget kell felvenni: „A Bank Tanácsa határozata alapján ennek az alaptőkének egy részét aranyban és szabadon konvertálható devizában képzik.”

A második bekezdésben az első mondatban „a Bank alaptőkéjéhez való” szavak után fel kell venni a transzferábilis rubel szavakat.

4. Az V. cikkben:

Az utolsó bekezdést az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A Bank Tanácsa határozata alapján el lehet tekinteni a folyószámla-követelések utáni kamatfelszámítástól.”

5. A VI. cikkben:

Ezt a cikket az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A Bank az alábbi transzferábilis rubel hitelek nyújthatja:

a) elszámolási hitelt - a meghatalmazott bankok a bevételek és kiadások rövid lejáratú eltéréséből eredő eszközszükségleteinek fedezésére. E hitelnek revolving jellege van. Haladéktalanul, szükség szerint nyújtják a Bank Tanácsa által megállapított limiten belül. A hitelre lejáratot nem állapítanak meg. A hiteltartozás átvihető a következő évre;

b) határidős hitelt - a meghatalmazott bankok hosszabb lejáratú eszközszükségleteinek fedezésére. A hitelt a termelés szakosításával és kooperációjával összefüggő intézkedésekre, az áruforgalom kibővítésére, a fizetési mérleg kiegyensúlyozására, szezonális szükségletekre stb. nyújtják. A Bank e hitelt a meghatalmazott bankok megalapozott hitelkérelmei alapján fix lejáratra nyújtja legfeljebb egy éven belüli lejáratúval, míg egyes esetekben a Bank Tanácsa határozata alapján - legfeljebb két-három évig terjedő lejáratúval.

A hitelek igénybevételéért kamatot kell fizetni. A transzferábilis rubel hitelek utáni kamat mértékét a Bank Tanácsa állapítja meg abból kiindulva, hogy ösztönözni kell a pénzeszközök gazdaságos felhasználására és biztosítani kell a Bank rentabilitását.

Azoknak az országoknak a számára, amelyek exportja kifejezetten szezonális jellegű, szezonális szükségletekre a határidős hitelt a Bank Tanácsa által megállapított rendben, kedvezményes (többek között kamatkedvezmény) feltételek mellett nyújtják.”

6. A VII. cikkben:

„A b) pontból ki kell hagyni a következő szavakat: „valamint a közös iparvállalatok és más létesítmények építésének, felújításának és üzemeltetésének finanszírozásával és hitelezésével kapcsolatos kötelezettségek.”

7. A XIII. cikkben:

Ezt a cikket az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A jelen Egyezményhez csatlakozhatnak és a Bank tagjai sorába beléphetnek más országok is. Ebből a célból az ország hivatalos nyilatkozatot nyújt be a Bank Tanácsához, amelyben kijelenti, hogy osztja a Bank tevékenységének céljait és alapelveit és magára vállalja a jelen Egyezményből és a Bank Alapszabályából eredő kötelezettségeket.

A felvétel a Bank tagjai sorába az összes tagország beleegyezésével történik és a Bank Tanácsa határozatával kerül véglegesítésre.

A Bank Tanácsa által új országnak a Bank tagjai sorába történő felvételéről hozott határozat megfelelően hitelesített másolatát és az országnak a jelen Egyezményhez való csatlakozásáról szóló (ratifikációs) okmányt megőrzésre a jelen Egyezmény letéteményesének adják át. Az említett okmányok az Egyezmény letéteményese részére történő átadásának időpontja számít az Egyezményhez való csatlakozás és az illető országnak a Bank tagországai sorába történő belépés időpontjául.”

8. A XIV. cikkben:

Ebből a cikkből ki kell hagyni az utolsó bekezdést.

9. A XV. cikkben:

E cikk második bekezdését az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„Minden ország lemondhat a jelen Egyezményben való részvételéről és a Bankban fennálló tagságáról, ha erről a Bank Tanácsát legalább hat hónappal előbb értesíti. Az említett határidőn belül rendezni kell a Bank és az illető ország között a kölcsönös kötelezettségek terén fennálló kapcsolatokat.”

Ezt a bekezdést az alábbi szöveggel kell kiegészíteni:

„Arról, hogy egy ország lemondott a jelen Egyezményben való részvételről és kilépett a Bankból, a Tanács hivatalosan értesíti a jelen Egyezmény letéteményesét.”

E cikk harmadik bekezdését az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A jelen Egyezmény érvényét veszti, ha a Bank tagországainak legalább kétharmada bejelenti, hogy lemond az Egyezményben való részvételről és a Bankban fennálló tagságáról a jelen cikk második bekezdése rendelkezéseinek betartása mellett.”

10. A következő cikkekben:

I. (3., 5. bekezdés), II. [b) pont], III. (4. és utolsó bekezdés), V. [1. bekezdés, valamint a), c), d) és e) pont], VII. [1. bekezdés, valamint a) és b) pont és az utolsó bekezdés], VIII., X., XI. (1. és 2. bekezdés), XV. (1. bekezdés) a „Szerződő Felek” szavak helyett „a Bank tagországai” szavakat kell alkalmazni.

A IV. cikkben (2. bekezdés) „a Bank tagjait” szavak helyett „a Bank tagországait” szavakat kell alkalmazni.

A IX. cikkben „vesznek részt a jelen Egyezményben” szavakat a „tagjai a Banknak” szavakkal kell helyettesíteni.

II.

A Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank Alapszabályában az alábbi módosításokat eszközlik:

1. Az 5. cikkben:

Az első bekezdést az alábbi szöveggel kell kiegészíteni:

„A Bank Tanácsa határozata alapján ennek az alaptőkének egy részét aranyban és szabadon konvertálható devizában képzik.”

2. A 11. cikkben:

Az első bekezdésben „A Bank - a Bank Tanácsa által megszabott rendben - ...” szavakat a következő szavakkal kell helyettesíteni: „A Bank - a Bank Tanácsa által megszabott elvek alapján - ...”.

A második bekezdésben „a Bank Tanácsa által megállapított rendben” szavakat a következő szavakkal kell helyettesíteni: „a Bank Tanácsa által megállapított elvek alapján.”

3. A 13. cikkben:

A „lebonyolít” szó helyett „lebonyolíthat” szót kell alkalmazni.

4. A 18. cikkben:

A „más bankokkal” szavak után fel kell venni „és nemzetközi szervezetekkel” szavakat.

5. A 20. cikkben:

„A második bekezdés első mondatát az alábbiak szerint kell megfogalmazni: „A Bank hitelterveit a meghatalmazott bankok hitelkérelmei alapján állítják össze, amelyek ennél a népgazdaság-fejlesztési és külkereskedelmi tervek adataiból, valamint a kereskedelmi megállapodásokból és szerződésekből indulnak ki; a hiteltervek összeállításánál a Bank saját adatait és számításait is felhasználja.”

6. A 22. cikkben:

Ezt a cikket az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A Bank által nyújtott hitel törlesztése a fizetés esedékességének időpontjában történik a Bank Tanácsa által megállapított rendben.”

7. A 23. cikkben:

Ezt a cikket az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A Bank az érdekelt országok megbízása alapján elvégezheti, a működő közös iparvállalatok és más létesítmények üzemeltetésének az ezen országok által rendelkezésre bocsátott forrásokból való finanszírozását és hitelezését.”

8. A 24. cikkben:

Ezt a cikket az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A Bank elszámolási, hitel-, letét-, arbitrázs-, kezességi és egyéb műveleteket végez szabadon konvertálható és egyéb devizával, valamint arannyal is.”

9. A 26. cikkben:

A negyedik bekezdésben „negyedévenként legalább egyszer” szavakat az „évenként legalább kétszer” szavakkal kell helyettesíteni.

10. A 28. cikkben:

Az első bekezdést és az a) pontot az alábbiak szerint kell megfogalmazni:

„A Bank Tanácsa a Bank politikáját és munkája irányát meghatározó elvi jelentőségű kérdéseket bírál és dönt el:

a) megszabja a Bank tevékenységének általános irányvonalát egyrészről a Bank, másrészről a tagországok bankjai, más országok bankjai, pénzügyi, bank- és más nemzetközi gazdasági szervezetek közötti üzleti kapcsolatok és együttműködés kiépítésére, valamint az olyan szervezetekkel való együttműködésre, vagy az azokban való részvételre vonatkozólag, amelyek tevékenysége összhangban van a Bank feladataival;”

b) pontból ki kell hagyni: „a Banknak a hitelezési, finanszírozási, nemzetközi elszámolási és devizaműveleti kérdésekre vonatkozó azokat a rendelkezéseit és szabályzatait, amelyek megszabják a Bank kapcsolatait az ügyfelekkel; megállapítja a hitelek, a betétek, a folyószámlák és egyéb számlák után fizetendő kamat mértékét” szavakat és helyettük a következő szavakat kell bevenni:

„meghatározza a hitelek és források tervezésének, a hitel és más bankműveletek lebonyolításának alapelveit; megállapítja a transzferábilis rubel hitelek, betétek, a folyószámlák és egyéb számlák után fizetendő kamat mértékét.”

11. A 29. cikkben:

Az első bekezdésben a „közvetlenül” szó után fel kell venni az „operatíván” szót.

12. A 30. cikkben:

A harmadik bekezdést ki kell egészíteni a következő szavakkal:

„vagy a Bank más, a Bank Ügyvezetősége által erre felhatalmazott felelős tisztségviselőinek aláírásával.”

13. A 31. cikkben:

A d) pont után az alábbi kiegészítést kell eszközölni:

„Az Ügyvezetőség hatáskörébe tartoznak az alábbiak is:

- a Bank hitelterveinek összeállítása és azoknak jóváhagyás végett a Bank Tanácsa elé terjesztése;
- a hitel- és más bankműveletek lebonyolításának rendjére vonatkozó szabályzatok jóváhagyása a Bank Tanácsa által megállapított elvek alapján;
- üzleti kapcsolatok létesítése pénzügyi, bank- és más nemzetközi gazdasági szervezetekkel a Bank Tanácsának a Bank e téren folytatott tevékenységének általános irányáról szóló határozataival összhangban, a Bank Tanácsa utólagos tájékoztatása mellett;
- a kisegítő és technikai személyzet létszámának és munkabérének megállapítása a Bank Tanácsa által e célokra jóváhagyott béralap keretein belül.”

14. A 43. cikkben:

Ezt a cikket a következőképpen kell megfogalmazni: „A Bank új tagjai felvételének és a Bankból kilépésnek a rendjét az Egyezmény XIII. és XV. cikkei állapítják meg.”

15. A 45. cikkben:

Ezt a cikket a következőképpen kell megfogalmazni: „A Bank tevékenysége megszüntethető az Egyezmény XV. cikke harmadik bekezdése rendelkezéseinek megfelelően. A Bank tevékenysége megszüntetésének és ügyei likvidálásának határidejét és rendjét a Bank tagországai határozzák meg.”

III.

A jelen Jegyzőkönyvet meg kell erősíteni.

A jelen Jegyzőkönyv 1971. január 1-jén lép ideiglenesen életbe.

A Jegyzőkönyv véglegesen akkor lép életbe, amikor az utolsó Szerződő Fél is átadja a megerősítésről szóló okmányát a transferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megállapítása tárgyában kötött Egyezmény letéteményesének.

A jelen Jegyzőkönyv kelt Moszkva városban, 1970. december 18-án egy példányban, orosz nyelven és megőrzés végett majd átadják az 1963. október 22-i Egyezmény letéteményesének, amely szétküldi a Jegyzőkönyv hitelesített másolatait valamennyi aláíró országnak.

(Aláírások.)”

3. § Az 1. §-ban említett Egyezménynek és Alapszabálynak a módosítások figyelembevételével egységes szerkezetbe foglalt szövegét e törvényerejű rendelet *melléklete* tartalmazza.

4. § E törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban 1971. január hó 1. napjától kezdve kell alkalmazni. Végrehajtásáról a Kormány³ gondoskodik.

Melléklet az 1976. évi 4. törvényerejű rendelethez

**Egyezmény a transferábilis rubelben lebonyolódó
sokoldalú elszámolások, valamint
a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank
megalapítása tárgyában**

(az 1970. december 18-i jegyzőkönyvbe foglalt módosításokkal)

A Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányai

a nemzetközi szocialista munkamegosztás fejlesztésének és elmélyítésének, a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok további kiszélesítésének és erősítésének érdekeitől vezettetve, valamint

az elszámolási rendszer tökéletesítése és a kölcsönös kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos valutáris-pénzügyi ösztönzés fokozása céljából a következőkben állapodtak meg:

I. cikk

A Szerződő Felek közötti kölcsönös áruszállításokról szóló kétoldalú és sokoldalú megállapodások és egyes kötések, valamint más fizetésekről szóló megállapodások által előírt elszámolások 1964. január 1-jétől kezdve transferábilis rubelben történnek.

A transferábilis rubel aranytartalma 0,987412 gr tiszta arany.

A transferábilis rubelszámlákon levő eszközeit a Bank minden tagországa szabadon felhasználhatja.

A kereskedelmi megállapodások megkötése során a Bank minden tagországa biztosítani fogja a Bank összes többi tagországaival szemben a transferábilis rubelben jelentkező bevételek és kiadások globális egyensúlyát egy naptári éven, vagy más, a Bank tagországai által egyeztetett időszakon belül. Ennek kapcsán figyelemmel kell lenni az esetleges transferábilis rubel tartalékok képzésére vagy felhasználására, valamint a hitelműveletekre is.

A Bank minden tagországa biztosítani fogja a Bank többi tagországaival és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bankkal szemben fennálló transferábilis rubel fizetési kötelezettségének időben és teljes mértékben történő teljesítését.

II. cikk

A Szerződő Felek gazdasági együttműködésének és népgazdaságuk fejlődésének elősegítésére, valamint más országokkal való együttműködésük kiszélesítése céljából Moszkva székhellyel megalakul a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank.

A Bank alapító tagjai a Szerződő Felek.

A Bank feladata:

- a) a sokoldalú elszámolások transzferábilis rubelben való lebonyolítása;
- b) a Bank tagországai külkereskedelmi és egyéb műveleteinek hitelezése;
- c) szabad transzferábilis rubeleszközök szerzése és őrzése;
- d) aranyak, szabadon konvertálható és más devizák a Bank tagországaitól és más országoktól való gyűjtése, továbbá más műveletek végzése arannyal, szabadon konvertálható és más devizákkal.

A Bank Tanácsa tanulmányozza, hogy a Bank végezhet-e olyan műveleteket, amelyek tárgya a transzferábilis rubelnek aranyra és szabadon konvertálható devizára történő átváltása;

e) más olyan bankműveletek végzése, amelyek megfelelnek a Bank Alapszabályból eredő céljainak és feladatainak.

A felsorolt műveleteken kívül a Bank az érdekelt országok megbízása alapján foglalkozhat a működő közös iparvállalatok és más létesítmények üzemeltetésének ezen országok által rendelkezésre bocsátott források terhére történő finanszírozásával és hitelezésével.

A Bank tevékenységét a jelen Egyezmény, az Egyezmény elválaszthatatlan részét képező Bank Alapszabály, valamint a Bank által hatáskörén belül kiadott utasítások és szabályzatok határozzák meg.

III. cikk

A Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank alaptőkéje háromszáz millió transzferábilis rubel. A Bank Tanácsa határozata alapján ennek az alaptőkének egy részét aranyban és szabadon konvertálható devizában képezik. A Szerződő Felek hozzájárulása (kvótája) ehhez a tőkéhez, a kölcsönös kereskedelmükben lebonyolított export volumene alapján, a következő:

Bolgar Népköztársaság | 17 millió rubel
Magyar Népköztársaság | 21 millió rubel
Német Demokratikus Köztársaság | 55 millió rubel
Mongol Népköztársaság | 3 millió rubel
Lengyel Népköztársaság | 27 millió rubel
Román Szocialista Köztársaság | 16 millió rubel
Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége | 116 millió rubel
Csehszlovák Szocialista Köztársaság | 45 millió rubel

A Szerződő Felek a Bank alaptőkéjéhez való transzferábilis rubel hozzájárulásukat a kiegyensúlyozott áruszállításokon felül teljesített export többletszállításaikból fogják biztosítani, a kvótájukkal azonos mértékben. Az egyes országok a Bank transzferábilis rubel alaptőkéjéhez való hozzájárulásukat kívánságuk szerint szabadon konvertálható devizában vagy aranyban is teljesíthetik.

A Szerződő Felek hozzájárulásukat az első évben kvótájuk 20%-a erejéig, a továbbiakban pedig a Bank Tanácsa határozatainak megfelelően fizetik be.

A Bank alaptőkéjének összegét a Bank tagországai elhatározása alapján meg lehet változtatni.

A Bank tartaléktőkével rendelkezik; a tartaléktőke képzésének időpontját, mértékét, célját és a módját a Bank Tanácsa állapítja meg.

A Banknak speciális alapjai is lehetnek, amelyeket a Bank Tanácsa a Bank tagországai közötti megállapodások alapján létesít.

IV. cikk

A Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank a Bank tagországai teljes egyenjogúsága és szuverenitásuk tiszteletben tartása alapján jön létre.

A Bank tevékenységével kapcsolatos kérdések megvizsgálása és eldöntése során a Bank tagországait azonos jogok illetik meg.

V. cikk

A Bank tagországai közötti elszámolások a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bankon keresztül, a Bank tagországai bankjai részvételével, transzferábilis rubelben bonyolódnak le. A sokoldalú elszámolási rendszer alapelvei a következők:

a) az elszámolások a Bank tagországai bankjai részére a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Banknál vagy a Bankkal történő megállapodás alapján a Bank tagországai bankjainál nyitott transzferábilis rubelszámlákon bonyolódnak le. Az exportőr ország bankja a megfelelő, az áru feletti rendelkezést biztosító és fizetési okmányokat közvetlenül küldi meg az importőr ország